

tentus est quod nescias latebras pteriret. qd hoc
vncqz crederet ut ante os nostrum p nobis be-
stia vimicaret. Sublato ergo illo metu silus
ante oculos nos vslabat interitus. nisi qd
tutius esset leene rabiem qd ira homini susti-
nere. Pauemus intrinsecus et ne mouere qd
dem nos ausi p stolamur euentus rei inter-
tanta picula. pudicicie tantu pscietia. p mu-
to septi. Leena insidiā cauēs. et vlsaz se es-
se sentiens ap pbensum mordicqz catulum
matutia effert. nobisqz cedit hospitio. Ne
qd tamē satis creduli statim erupimus. sed
expectantes diu et egredi cogitantes illi? no-
bis semp figurabamus occursuz. Sub tal-
li ergo terrore et illa trālacta die exiuvimus
ad vesperam. vidimusqz camelos quos ob-
nimiā velocitatē dromedarios vocat pte-
ritos cibos in ore voluere. et in aluū missos
iterū retrahere. Quibus ascensis et noua
systarcia refocillati. decimo tādē die ad ro-
mana p desertū castra quenimus. oblatiqz
tribuno rei ordinē pandimus. Inde ad sa-
binianū mesopotamie duce trāmissi came-
loz accepimus pciū. Et qd iam abbas ille
meus dormierat in dñō ad huc delatus lo-
cume monachis reddo. bāctrado yginibz
diligens eā ut sororē nō tamē me ei credēs
ut sorori. Hec mihi senex malchus adole-
scensculo retulit. Hec ego vobis narravi
senex. castis bystoriā castitatis expono. y-
ginibus virginitatē custodire exhortor. vos
narrate posteris ut sciant inter gladios et
deserta et bestias pudiciciā nunqz esse cap-
tuā. et hominem xpō deditum posse mori nō
posse supari.

Finit vita bni Salchi mōachi captiui.

Incipit vita sancti Pauli simplicis.

Hec qdam inter discipulos san-
cti Anthoni Paulus nomine co-
gnomento simplex. Dic initii cō-
versiōis sue hmoi habuit. Cū vxore suam
cū altero acubitante vidiisset. nulli qd cō-
tens egressus est domuz. et mesticia animi
tactus in heremū semetipm dedit. Ubi cū

anxius oberaret ad monasterium venit An-
thoni. ibiqz ex loci amenitate et oportuni-
tate silium capit. Cūqz adisset anthoniū ue-
ter salutis ab eo inqzret. ille intuēs hoīez
simplicis nature. cndit ei ita demū eū pol-
le saluari si his que a te dicerent obediret.
Tunc ille oia quecūqz pcipet facturū se es-
se respondit. Ut ergo pmissionē eius pba-
rei anthoniū ante fores cellule stanti. hic
ināt expecta me orās donec egrediar. Et in-
gressus māsit intrinsecus p totaz diem et
noctē. p fenestrā tamē exocculto frequēti?
respiciens videbat eū indesinēter orantē.
et nūqz p̄sus se mouente. sed stare in esfu-
die et rore noctis. et ita esse mādati memo-
rem. ut ne parum qdem a loco se moueret.
Egressus autē die postera Anthoniū in-
struere eum et docere de singulis cepit quō
ope manū solitudinē solaref. et digitis qd
dem corporis opus carnale. Cogitatō re-
tro mentis et animi intentōe oparetur que
dei sunt. Cibum quoqz in respa sumeret et
pcipue in potu. pfirmans nō min? p aq abū-
dantiā fantasias anime fieri qd p vinū cas-
lorē corporis increscere. Et rbi plene eū qd
ter in singulis agere deberet instituit. i vi-
cino ei b est in tribus a se milibus cellulam
pstituit. ibiqz eū exercere qd didicerat iubet.
Ipse tamē freqntius visitans eum gratula-
bat. deplendens illū in bis que sibi tradita
fuerant tota intentōe et omni solicitudine p
manentē. Quodam autē die cū re-
nissent ad sanctū anthoniū fratres magni
qdem et pfecti viri. accidit etiā paulū ades-
se pter cum eis. Et cum sermo de profun-
dis rebus et mysticis haberet. cuncqz de p
pctis et de salvatore plurima tractaretur
paulus ex simplicitate animi interrogat. si
xp̄s prius fuerit an ppete. Beatus vero
anthoniū cū p eo qd tam absurde interro-
garet qd erubuisse blādo motu ut erga sim-
pliciores solebat silere atqz abire eū iubet.
Ille autē qui omne qd cuncqz ab eo dictuz
fuerint tanqz pceptū dei servare instituerat
abscedens ad cellulā suā tanqz mādato ac-
cepto silētiū gerere instituit nec omnino alt
qd loqui. Quod cum compisset anthoniū
mirari admodū cepit. vñ hec illi obfusatis

Folium

placuisse. quā a se sciebat non esse ei iniumentum. Cūq; iussisset eum loqui. et cur siluerit interrogaret. dicit ei Paulus. Tu patet dixisti mihi ut item et silerem. Et obstat pefactus antbonius ita ab eo sermonē quē ille negligenter p̄tulerat obseruatū. omnes inquit nos ille p̄demnat. Cū enim nos de celo dominū nobis nō audiamus loquuntur ab isto q̄liscunq; sit sermo qui ex ore nro cederit obseruat. Multa tamē et sc̄tū Anthonius docere enī volens de obedientia p̄ci p̄ ei solit̄ erat etiamque ratio et causā posceret. in quibus eius animus erga obediētiā p̄baref. Vantire nāq; aliquā eum aquam iussit ex puto et in terrā tota die effundere. et contextas sportas resoluere. ac denuo texere et vestimentū dissuere. et iterum resuere et rursus resoluere. et in pluribus huiusmodi exercitijs ab eo memoratū imbutus. vt in nullo. p̄suis etiam que cōtra rōem impari videbant diceret p̄radicere et ita p̄ lecōmnia informatus. tēpore breui ad p̄fectōem venit. Ex cuius exemplo docebat beatus Antbonius q̄ si quis vellet velociter ad p̄fectōem ventre non sibi p̄i magister fieret. nec p̄p̄is voluntatib; obedirz etiā si rectū videref esse quod vellet. sed fīm mandatū salvatoris obseruandū esse vt āte omnia vniuersitatis abneget seipm sibi et renūciet p̄p̄is voluntatib;. q̄ et ip̄e salvator dirit. Ego veni non ut faciat voluntatez meam sed eius q̄ misit me. Et vtq; voluntas christi non erat contraria voluntati p̄tis sed necq; qui venerat obedientiā docere inueniret nō obediens si p̄p̄ia faceret voluntatē. Quāto magis ergo nos nō iudicabimur obedientes si p̄p̄ias faciam⁹ voluntates. Deniq; supradictus Paul⁹ exemplo nobis est q̄ obedientie et simplicitatis mērito intantum spiritualiū gratiarum culmen ascendit. ut multo plures et p̄tētores virtutes p̄ ip̄m dñs q̄ p̄ sanctū Antboniū fecerit. Et quoniā p̄ affluentia gratiarum ad eum multi ex omnib; terre p̄tibus p̄fuebant ut curarent ab eo. vereis beat⁹ Antbonius ne molestia multitudinis fugaref in interiori heremo quo accedi facile abalit quo non possit p̄manere cum⁹ fecit; ut veni

entes magis ip̄e suscipere tāthōnius. Si quos nō ip̄e n̄ potuſſet curare bōs ad paullum tanq; plixiore ſanitatē gratiā habentem mittebat; et ab illo curabant. Tantam autē simplicitatis fuſſe apud eum fiducia tradūt. ut quodam tpe cum quidam tabiez patiens in modū canis laniaret omnē qui aulnus fuſſet ad ſe accedere. et p̄ductus ad eum fuſſer instabat orōni ut demonem qui eum v̄gebat fugaret. Et cum mora fieret; nec celer lequeret effectus quaſi infanticum more indignatus diriffe ferit ad dominum. Vere nō manducabo hodie ſi eum nō curaveris. Et cōtinuo quaſi delicioſo domino ſatisfactum eſt a deo. et statim curatus ērā bidus.

Finis vita beati Pauli simplicis.

Incipit vita sc̄tē paulē edita a sancto Hieronimo p̄bitero

Hunceta mei corporis mēbra v̄tēren̄ in linguis. et omnes artus humana voce resonarent; nihil dignū ſc̄tē ac venerabilis Paule virtutibus dicerē nobilis genere sed nobilior ſcritate potens q̄ndam. sed nūc xp̄i paupertate insiggnior graccoz stirps. soboles ſcipionū. pauli heres cuius vocabulū trahit. miecie pappi ete matris aſſicani vera et germana progenes. Home p̄tulit bethleem et anno tecta fulgentia informis lutū vilitate mutauit. Non meremuſ q̄ tales amissimus ſ̄ḡas agimus q̄ habuimus nō habemus. Deo enim viuunt omnia. et q̄cquid referat ad minū in familię numero p̄putat quāq; amissio illius celestis domus habitatio ſit. Que q̄dū in corpe fuit pegrinata eſt a domino; et voce ſemp̄ flebili querebat dicens. Heu mihi q̄ pegrinatio mea plongata eſt. Habitavi enim cū habitantib; cedat. multū pegrinata ē anima mea. Nec mirum ſi planixerat ſe versari in tenebris. hoc enim cedar interptat cū mūdus in maligno poſitus ſit. et ſicut tenebre eius ita et luſtē. Q̄h et illud crebrius inferebat. aduens

XLIII.

ego sum et pegrina sic oes ptes mei. Et ite
tū. Cupio dissolui et esse cū xpo. Quoties
autem infirmitate corpusculi q̄b incredib
ili abstinentia et duplicatis p̄traxerat iei
unijs vexabat: voluebat. corpus meū sub
q̄cio et in servitutem redigo. ne alijs predi
cans ip̄a reproba inueniar. et bonū est mi
bi vinū non bibere et carnē nō manducare
et humiliaui in ieiunio animā meā et totu
lectū meū v̄lastū in infirmitate mea. et versa
ta sum in miseria dum mihi infigit spina.
atq̄ inter doloris aculeos quos mira pati
entia sustinebat quasi aptos sibi celos aspi
ceret loquebas. Quis dabit mihi pennas
sicut colubre et volabo et requiesca. Testor
ibm et sanctos angelos eius. ip̄m q̄ p̄priū
angelū qui custos fuit et comes admirabi
lis femine. me nihil in gratiā. nihil in ore
lau dantiū. sed quidqd dicturus sum p̄ te
stimonio dicere. et minus esse eius meritū
q̄ totus orbis canit. Sacerdotes mirant.
virginū clori desiderāt. monachoz et pau
perū turba deplangit. rult lector eius breui
ter scire virtutes. omnes suos paupes pau
pior ip̄a dimisit. Nec mirū de primis et fa
mihola quam p̄troq̄ sexu de seruis et ancil
lis in fratres sororesq̄ mutauerat ista pro
ferre. cū Eustochiū virginē et denotā xpo
filiā. in cuius p̄solatōem libellus hic eudit.
p̄cul a nobili genere sola fide et gratia diui
tem dereliquerit. **B**Carpa? igitur
narrādi ordinē. alij altius reputant et a cu
nabulis ei? ip̄isq; ut ita dicā crepūdīs ma
trem bleillā. et rogatū p̄ferant patrē. quo
rum altera Scipionī graccorūq; p̄genies ē
alter p̄ omnes grecias vscq; bōdie et scema
tib; et diuītib; ac nobilitate agamennonis
serf sanguinē trahere. q̄ decēnali trojā ob
sidione deleuit. nos nihil aliud laudam? ni
si quod p̄priū est. et de purissimo scētē men
tis fonte. p̄fer. quāq̄ domin? ac salvator
in euāgeliō doceat ap̄los sc̄iscitantes quid
sibi redditurus sit qui omnia sua p̄ nomine
eius dimiserant. centuplū im̄p̄sentiaz re
cepturos. et in futuro vitam eternā. Ex q̄
intelligimus non laudis esse possidere diui
tias. sed pro christo eas cōtemnere. nō tu
mere ad honores sed p̄ fide dei eos p̄parui
p̄dere. Vere quod pollicitus est seruis su
is et ancillis salvator reddidit in p̄senti. nā
que vnius p̄tempis gloriā vrbis. toti? or
bis opinione celebratur. Quā roime habi
tantem nullus extra romā nouerat latente
in bethleem et barbara et romā terra mirat
Eius ei gentil̄ h̄ies ad sancta loca nō ve
niant. Quis autem in sanctis locis preter
Paulam quod plus inter h̄ies mirarent
inuenit. Et sicut inter multas gēmas p̄cio
fissima gēma mīcat. et inbar folis p̄tuos
stellarum igniculos obruit et obscurat. ita
cunctorū virtutes et potentia sua humilita
te su p̄auit. minimaq; fuit inter omnes vt
omniū maior esset. et quanto plus se detrac
ebat tāto magis a xpo subleuebat. Latebat
et non latebat fugiēdo gloriā. gliam mere
batur que virtutes quasi vmbra seq̄tur. et
appetitores sui deserēt a ppetit contempto
res. Sed quid ago narrandi ordinez p̄/
termittens dum in singulis teneor nō ser
uo p̄cepta dicendi. Tali igitur stirpe genita
est. iunctaq; viro toxoton qui enē et iuli
orū altissimū sanguinē trahit. Unde etiā
xpi virgo. filia eius eustochiū in illa nunc
patur. et ip̄e iulius a magno demissum no
men iulio. Et dec̄ dicimus non quo habēti
bus grādia sint. sed quo p̄temnentib; mira
bilia. Seculi homines suspiciunt eos qui
h̄is pollent priuilegij. nos laudam? quos
babentes quipendimus si babere noluerit
p̄dicamus. His inq̄ orta maioribus et fe
cunditate ac pudicicia probata. primū vi
to deinde xp̄inquis et toti? vrbis testimo
nio cum quinq; liberos edidisset. blesillam
super cuius morte eā roime cōsolatus sum.
paulinā que sanctū et admirabilem virū et
ppositi et retū suarū. Pāmachium relicte
heredem. ad quem sup̄ obitu eius quūlum
libellum edidimus. eustochiū que nūc san
ctis locis virginitatis et ecclesie monile p̄
ciolum est. rufinam que immaturo funere
pium matris animū consternavit. et toxoci
um post quē parere desuit. ut intelligeres
eam nō diu seruire voluisse officio cōwga
li. sed mariti desiderio qui mares optabat

Folium

liberos obedisse. **P**osticis vir mortuus est ita eum planxit: ut ppeipa moreceretur. et ita se querit ad domini seruitutem ut morte eius videretur optasse. **Q**uid ergo referat ample et nobilis dominus quondam opulètissime: omnes pene diuitias in pauperes erogatas. **Q**uid in cunctos clementissimum animum et bonitatem etiam in eos quos non videlicet euagantur. **Q**uis in opum moriens non illius vestibus obvolutus est. **Q**uis clericorum non eius facultatibus sustentatus est. **Q**uos studiosissime tota verberquitatis dampnum putabat. si quisque debilis et esuriens cibis sustentaret alterius. **S**poliabat filios et inter obiurgantes propinquos maiorem se eis hereditatem christi miserit. cordiam dimittere loquebatur. **N**ec diu potuit excelsi apud seculum generis et nobilissime familie visitationis frequentiam sustinere. **S**erebat bonore suo et ora laudantium declinare et fugere festinabat. **C**umque orientis et occidentis episcopos ob qualdam ecclesiastum dissensiones romam imperiales littere ptrauxissent. id admiralibus viros christique pontifices Paulinum anthiocene urbis epum et Epiphanius salamine cyperi que nunc constantia dicuntur quorum epiphanius etiam hospitem habuit. paulinum in alia manente domo quasi propria humanitate possedit. quod accensa vietutibz per momenta patria deserte cogitabat. **N**on dominus. non liberorum non familie: non possessionum. non alicuius rei que ad seculum pertinet memor. sola si dici potest et incomitata. ad heremum anthiocenorum et paulorum pgerere gestiebat. tandemque exacta hyeme aperto mari: redeuntibus ad ecclesias suas episcopis. ipsa voto cum eis et desiderio nauigabat. **Q**uid ultra disterto. descendit ad portum theatrum: cognatis: affinibus. et quod hys maius est literis pseuquentibus et clementissimam matrem vincere pietate cupientibus. **I**am carbasa tendebatur: et tremor ducit nauis in altum ptrahebatur. **D**arnus toxocius supplices manus tendebat in litore. rufina iam nubilis ut susas expectaret nuptias tacens fletibus obsecrabat. et tam illa siccis tendebat oculos

ad celum. pietatem in filios pietate in deum supans. nesciebat se matrem ut Christi probaret ancillam. **T**orquabantur viscera et quasi a suis membris distraheretur cum dolore pugnabat in eo cunctis admirabilior quam magnaz vinceret charitatem. **I**nter locum manus et captivitatis duram necessitatē nihil crudelius est quam parentes a filiis separari. **H**oc contra iura nature plena fides patiebatur. immo gaudens appetebat amore filiorum maiorem in deum amore permanentem. in sola existentia que et propoli et navigatōis ei⁹ comes erat quiescebat. **S**ulcaba interī natus mare et cunctis qui cum ea velabantur litora respicietibz. illa auersos tenebat oculos ne videret quos sine tormento videre non poterat. **F**ateor nulla sic amauit filios quibus anteque proficeretur cuncta largita est ethere vitans se in terra ut hereditatem inueniret in celo. **D**elata ad insulas poncas quas clarissime quondam feminarū sub domiciis non principe p confessione nominis christiani flauie domicille nobilitauit in exiliū. **V**identibus cellulas in quibus illa longum durebat martirium sumptus alis ibellimam: et sancta loca videre cupiebat. **L**ardi erat venti et omnis pigra velocitas. **I**nter scillam et caribdum adriatico se credens pelago quasi p stagnum venit methonem. ibique refocilis late paululū corpusculo et salo thabebet atque in litore ponens p maleam et cytberam: sparsaque p equor cycladas. et crebris frecta concita terris. **P**osi rodum et liciā tandem vidit cyprum. ubi sancti et venerabilis Epiphanius pedibus obvoluta decem ab eo diebus retenta est. non in respectōem ut ille arbitrabatur. sed in opus dei et rebo probatus est. **N**am omnia illius regionis lustras monasteria puebabere poterat refrigeria sumptuum fratribz dereliquit. quos amor sancti viri de toto illuc orbe perduraret. **I**nde breui cursu transstretauit seleuciam. de qua ascendentis anthiochiam sancti confessoris paulini modicū charitate detenta. media hyeme calente ardore fidei. semina nobilis quam eunuchorum manibz portabat aelio sedens perfecta ē. **O**mitto sicut celestis et senicis iter

nec enim odeporicū eius disposui scribere ea tantū loca nomine que sacris volumini bus continent. **B**eritbo romana colonia et antiqua urbe sidone derelicta. in sarepte litorie helle ingressa est turriculā. in qua adorato dño salvatore p arenas thiri in qbus **P**aulus genua firerat: puenit ad choum q nunc ptolomays dicit. et p campos magedo ioseph necis. conscos intravit in terram phylistim. mirata ruinas dor vrbis qndā potētissime et versa vie. stratis turrim ab herode rege indee in amore cesaris angusti cesareā nuncupatā. in qua cornelij domum xpī vidit ecclesiā et philippi ediculas. et cubiculū qttuor virginū pplexissatū. **D**einde de antipatrida semirū oppidulum quod ex patris noī herodes vocauerat. et lyddā versaz in dyospolim. dorcadis atq enee resurrectiō ac sanitati inclitā. haud pcul ab ea arimathiam rūculū ioseph q dñm sepeliuit. et nobe vrbē quondā sacerdotū nūc tumultus occisorū. ioppen qz fugientis portum iōne. et ut aliqd pstringā de fabulis poety relegate ad saruz andromade spectatricem. repetitorū itinere ny copolum q pri emaus vocabat. apud quā in fractōne panis dñs cognitus cleopatra dñm in ecclesiā deditauit. atq inde psciscens ascēdit bethō: in feriorem et supiorem vrbes a salomone regē conditas. et varia posteriorū bellorū tēpe state deletas. ad dexterā respiciēs aylon et gabaon. vbi **I**hesus filius nauē ptra quīc reges dimicās soli impauit et lune. et gabaonitas ob dolū et insidias federis impetrati. in aqrioli lignariosq dānauit. **I**n gabaorre vscg ad solū diruta paululum substtit. recordata peccati eius et pculme in frusta diuise. et tribus beniamin in sexcentis viris. ppter paulū reseruate. **D****C**Quid diu moror. **A**d leuā manseolo helenē derelicto que a dyabenorū regina in fame pplm instrumento inuerat. ingressa est ibrlimā vrbem trionomā iebus: salem hierusalē q ab helio postea adriano de ruinis et cineribus cūlūtatis in belya suscitata est. **C**ūq pcon sol palestine qui familiolam eius optie noverat premissis apparitoribus iussisset pa-

rari ptorium elegit humilem cellulam. et cācta loca tanto ardore ac studio circuivit vt nisi ad reliqua festinaret a primis nō poss3 abduci. pstrataq ante crucem quasi pendē tem dominū cerneret adorabat. **I**ngressa sepulchrum resurrectōis osculabatur lapidem quem ab ostio sepulchri remouerat angelus. et ipm corporis locum in quo dominus lacuerat qslī sitiens desideratas aquas fidei ore lambebat. **Q**uid ibi lacrimarum. quantū gemitum. quid doloris effuderit te stis est cuncta ibrlimā. testis est ipē dominus quem rogabat. **U**nde egrediēs ascendi syon que in arcem vel speluncam dicit. **H**anc vrbem expugnauit quondam et edificauit **D**avid. **U**nde de expugnata dicit. **T**e tibi ciuitas ariel. id est leo dei. et quondam fortissima quam expugnauit **D**avid de ea que edificata est. fundamenta eius ī mortibus sanctis. diligit dñs portas syon sup omnia tabernacula iacob. non eas portas quas hodie cernimus in fauillas et cineres dissolutas. sed portas quibus infernus nō prenalet. et p quas credentū ad xp̄m ingreditur multitudo. **O**stēdebat illi columna ecclesie portiōnē sustinē infecta cruore domini adquā vincit dñs et flagellat. **O**stra bat loc vbi sup cētu viginti credentū annas spūssantus descēderat vt iobel' vaticinii ppleret. **D**einde p facultatula sua paupib⁹ atq seruis pecunia distributa. p̄exit bethleē. et in dextera pte itineris stetit ad sepulchru rachel. in quo beniamin nō vt m̄ vocauerat moyses benoni. **S**est filiū doloris mei. s̄ ut pater p̄betauit in spū filiū dextre pcreauit. atq inde specū saluatoris introiēs. postq̄ vidit sacru viginis diuersoriū. et stabulū in quo pgnouit vos possessore suū et asinus p̄sepe dñi sui. ut impleret illud qd̄ in eodē p̄beta scriptū est. **B**eat⁹ qui seminat sup aquas vbi vos et asinus calcāt. me audiente iurabat cerne re se fidei oculis in sancte pannis inuolutuz vagientem in p̄sepio. deum magos adorātates. stellā fulgentē desuper matrē viginē nutriciū sedulū. pastores nocte venientes ut viderent verbuz quod factū erat. et iam tūc

Jolium

en angeliste Johannis principiū dedicarent
In principio erat verbum et verbum erat
apud deum. et deus erat verbum. et verbum
caro factum est. parvulos interfecitos. heros
deum sequentes. Mariam et ioseph fugientes
in egyptum. mixtisq; gaudio lacrimis lo-
quebatur. Salve bethleem domus panis
in qua natus est ille panis qui de celo de-
scendit. Salve effata regio libertima atq;
carposora. cuius fertilitas deus est. Ex te
mibi egredietur qui sit princeps in israel. et
egressus eius ab initio a diebus eternitatis
de te quondam Nicheas propheteta vaticina-
tus est. Et tu bethleem dominus effata non
minima es in milibus iuda. propterea da-
bis eos vscq; ad tempus parietis pariet. et re-
lique fratrum eius conuententur ad filios is-
rael. In te enim natus est princeps qui an-
te luciferum genitus est. cuius de patre na-
tivitas omnem excedit etatem. et tam diu in
te dantici germinis origo permanebit donec
gopareret. et reliquie populi credentes in
ipm quererentur ad filios israel et libere
predicarent. Vobis oportebat loqui primi
verbum dei. sed quoniā repulisti illud: et
indignos vos iudicasti eterne vite. ecce
conuertimur ad gentes. Dixerat enim domi-
nus. Non veni nisi ad oues predictas dom? is-
rael. Et eo tempore Jacob sibi eo verba com-
pleta sunt. Non deficiet princeps ex iuda
nec dux de semore eius. donec veniat cui
repositum est. et ipse erit expectatio gentium.
Bene enim David iurabat. bñ vota facie-
bat dices. Si introiero in tabernaculum do-
minus mee. si ascendero in lectu strati mei. Si
dederero somnum oculis meis. et palpebris me-
is dormitatem: et requie temporibus meis
donec inueniam locum domino tabernaculum do-
iacob. Et statim quid desideraret exposuit.
atq; oculis prophetilibus quem nos iam ve-
nisse creditimus ille venturum esse cernebat.
Ecce audiuiimus eum in effata: inuenimus
eam in capis silue. Nobis quippe sermo he-
braicus ut te docente didici. non mariā ma-
tre domini hoc ē astin. sed ipm id ē aston
significat. unde loquim̄ cōfidenter. Introis-
imus in tabernaculum eius. adorauimus i-

loco ubi steterunt pedes eius. Et ego misera
atq; peccatrix digna suz iudicata deoscu-
lari p̄sepe: in quo dominus parvulus va-
git. orare etiā in spelunca in qua virgo pu-
erpera deum fudit infantem. Hec requies-
mea. quia domini patria est. hic habita-
bo: quoniam salvator elegit eam. paraui lu-
cernam christomeo. anima mea illi vivet.
et semen meū serviet ipi. Haud p̄cul
inde descendit ad turrim ader. id ē gregis.
iuxta quam Jacob panit greges suos. Et
pastores nocte vigilates audire metuerunt
Gloria in excelsis deo. et sup terrazpax bo-
minibus bone voluntatis. Numq; seruat
oues inuenierunt agnum dei puro et mundis
simo vellere. quod in ariditate totius terre
celesti rore complutuz est. et cuius sanguis
tulit peccata mundi. et exterminatore egyp-
ti litus fugavit in postibus. statimq; con-
cito gradu cepit per viam veterem pergere
que dicit Gazam ad potentias vel divinitas
dei. et tacita secum volvere quomodo eu-
nuchus ethiops gentium populum p̄figurās
mutauerit pellem suam. et dum uestus reles-
git instrumentū fontē reperit euangelij. at
cq; inde ad texteram trāst̄ ad betisbur. et
venit eschol que in botrum vertitur. Unde
in testimoniu terre fertilissime et in typum
eius qui dicit. torcular calciui solus. et de
gentibus non est vir tecum. exploratores
botrum mire magnitudinis portauerunt.
Nec post longum spaciū intravit sare cel-
lulam videns in cunabulis Ysaac et vesti-
gia quercus abraham sub qua vidit diem
christi: et letatus est. Atq; inde consurgens
ascendit hebron hec est cariatharbe. id est
oppidum virorum quattuor. videlicet Abra-
ham ysaac Jacob et adam magni quē ibi
conditum iuxta librum Ihesu naue hebrei
autumant. licet pleriq; caleph quartū pu-
tēt. cui? ex latere memoria demōstrat. No-
luit p̄gere cariathsepher. id ē viciū itarū
quia cōtemnēs occidentē litterā repererat
spiritū vivificantē. magisq; mirabat supio-
res et inferiores aquas quas othoniel fili-
us Jephone cenē pro australi et arida pol-
lessione suscepserat. et quartū ductu siccōs

prioris instrumenti agros fecerat irriguos
ut redemptorem veterum peccatorum in aquis
baptismi repiret. Altero die orto iam sole
stetit in supercilio capharberuche. id est vil-
le benedictonis quem ad locum abrahā dō-
minum psecutus est. Unde latam despici-
ens solitudinem et terrā quondam sodome et
gomorre ad amē et sebōm contēplata ē bal-
fami vineas in engaddi et segoz vitulā con-
ternantem que prius bale vocabatur. et in
goaram hoc est parvulam syro sermōe trans-
lata est. Recordabas spēlunce Loth. et ver-
sa in lacrimas virgines socias admone-
bat cauendum esse vīnū in quo est luxuria
et cuius opus moabite sunt et ammonite.
Diu bero in meridie vbi sponsa cubantez
reperit sponsum. et Joseph inebriatus est
cum fratribus suis. Renuntia hierosolimā
et p̄ tecuam atq; amos rutilantē monte oli-
ueti lucem aspiciam. De quo salvator ascen-
dit ad patrem. in quo per annos singulos
vacca rufa in holocaustū dñi cremabatur.
et eō cinis expiabat p̄ plm israel. in q̄ iuxta
Ezechielem cherubin de templo trāsmig-
nes ecclesiam dñi fundauerunt. Ingres
sac̄ sepulchrū Lasari marie et marthe vi-
diū hospitiū et bethphage villā sacerdotali-
um maxillaz. et locum in quo pullus lasciu-
ens gentiū dñi strena suscepit. apostolorūq;
stratus vestibus mollia terga prebuit ad le-
dendū. Rectoq; stinere descendebat hieri-
cho cogitans illū de evangelio vulneratum.
et sacerdotibus et levitis mētis feritate p̄
tereuntibus clementiā samaritani. id est cu-
stodis qui seminccē suo imposito iūmēto
ad stabulū ecclēsie reportavit et locū adom-
mīn: quod interpretatur sanguinū. qz mul-
tus in eo sanguis crebris latronum funde-
batur incusibus. et arborēm siccomorū za-
chei. id est bone penitētie opera quib; cruen-
ta dudū et noxia rapinis peccata calcabat.
excelsiamq; dominū de excelso virtutuz in-
tuebantur. et iuxta viam cecoz loca qui re-
ceptis lumenibus vīniusq; populi creden-
tis in dominū sacramenta p̄misérant. In
gressa hiericho vidit urbem quam funda-
uit ayel in abyram primogenito suo. et cui
portas posuit in segub nouissimo filiorum.

Intuita est castra galgale. et acerū prep-
ciorum. et secunde circumcisionis misteriū
et duodecim lapides qui de iordanis alueo
illuc translati duodecim apostolorum sun-
damenta firmauerant. et fonte quondā leo-
gis amarissimū et sterilem quem ver? He-
liseus sua condidit sapientia. et in dulcorez
vbertatemq; conuertit. Ut nox transi-
erat ferventissimo estū venit ad Jordanez
et stetit i ripa fluminis. et orto sole solis iū
sticie recordata est. quomodo in medio ior-
danis alueo sicca sacerdotes posuerit vesti-
gia. et ad helie atq; helisei imperiū stantib;
ex veracq; aquis iter vnda prebuerit. pollu-
tasq; diluvio aquas et totius humani gene-
ris infectōe maculatas suo dominus mū-
dauerit baptisate. Longum est si ve-
lim de valle achor dicere. id est tumuli at-
q; turbarū in qua furtum et auaricia p̄dē-
nata est. et de betbel domo dei in qua sus-
per nudam humū nudus et paup dormi-
vit iacob. et posito subitus caput lapide in
zacharia septem oculos habere describit.
et in ysata lapis dicis angularis. vidit sca-
lam ad celum vscq; tendentē in qua domi-
nus desup innitebatur. et ascendentib; por-
tigenes manū. et negligentes de sublimi
p̄cipitans. Sepulchra quoq; in mōte es-
trahim Ihesu filij naue. et Cleasari filij Zav-
ron sacerdotis e regione venerata est. qmū
vnus conditus est in tannata septentrio-
nali parte montis gaaz. alter in Galaath
filii sui finees. satilq; mirata est q; distri-
butio possessionū sibi montana et aspera de-
legisset. Quid narrē de Sylo in qua
altare dirutum hodieq; monstratur. et ra-
tum sabinarum a romulo tribus bēiamini-
aca p̄currit. Transiuit Sychen non ut ple-
tiq; erranter legunt sychar: que nunc Ne-
apolis appellatur. et ex latere montis Ga-
rism extrectam circa puteum Jacobin
trauit ecclēsā. super quem dñs residens si-
tientq; et esuriens: samaritane fide satia-
tus est. que quincq; mosaycorū voluminuz
viris. et sexto quem se habere iactabat era-
tore dosithēi derelicto. vīnū messiam et vī-
num reperit salvatorem. atq; inde diuersi-
tens vidit duodecim p̄ciarchaz sepulcra,

Folium

et sebasten. id ē samaria que in honorē anni
gusti ab herode rege greco sermōe augusta
est nominata. Ibi siti sunt beliseus et abdi
as propheta. et quo maior natus inter mulie
ruz non fuit baptista iohānes. ubi multis
intremuit mirabilib⁹. nāqz cernebat demo
nes varijs rugire cruciatibus. et ante sepl
chra sanctorū vultare homines lupoꝝ voca
bus. latrare canū. tremere leonū. sibilare ꝑ
pentium. mugire thaurorū. alios rotare ca
put. et post ergū terrā vertice tangere. sus
pensis pede feminis vestes nō defluere in
faciem. Miserabas omnū et p singulos es
fusis lacrimis xp̄i clementiaꝝ p̄cabaſ. et sic
erat inualida ascendit pedibus montē i cu
ius duabus speluncis psecutōnis et famis
et eabdiās p̄bēta centū p̄phetas aliuit pa
ne et aqua. Hinc cito itinere p̄currit
nazārā nutriculam domini. chanaan etcas
p̄barnau signorū eius familiares lacum
tiberiadis nauigante dñō sanctificatū. ee
solitudinem in qua multorū populorū mi
lia paucis saturati sunt panibus. et de reli
quijs vescientiū repleti sunt cophini duode
cim tribuum israel. ascendebatqz montez
thabor in quo transfiguratus est dominus
aspiciebat p̄cul montes hermon et bero
nim et campos latissimos galilee in quib⁹
Sylara et omnis ei⁹ exercitus barach vī
cente p̄stratus est. Tōrēs cyson q mediaꝝ
planiciē dīnsdebat. et oppidū iuxta Naym
in quo vidue suscitatus est filius monstra
baf. Dies me prius q̄ sermo deficiet. si
voluero cuncta p̄currere que Paula vene
rabilis fide incredibili p̄uagata est. Trāli
bo in egyptū et in sochor atq̄ apud fontem
samson quem te molari marille tente p
duxit. sublīstā pacūper et arentia ora collu
am. ut refocillatus videam morastyn sepul
chru quondam nichēe p̄p̄ete. nunc ecclī
am et ex latere derelinquam chorreos gethe
os maresa ydumeam et lachis. et p arenas
mollissimas p̄gentiū vestigia suberabētes
latamq̄ heremi vastitatē. vētā ad egyptū
fluvii syor qui interpretatur turbidus. et qn
q̄ egypti trāseaz ciuitates que loquuntur lis
gua canathidi. et terram gessen et thaneos
in quib⁹ fecit deus mirabilia. et vrbē No

que postea versa est in alexandriā; et opis
dum dñi nytriā. in quo purissimo virtutū
nytro lordes lauant quotidie plurimorū.
Quod cum vidisset occurrente sibi sancto
et venerabili episcopo ysidoro confessore et
turbis innumerabilib⁹ monachorū e qbus
multos sacerdotalis et leviticus sublima
bat gradus letabatur ad gloriā domini. sed
se indignā tanto honore fatebatur. Quid
ergo narrē macharios arsenios serapio
nes et reliqua columnarū christi noīa cui
non intravit cellulā quorū nō p̄dib⁹ aduo
luta est. Per singulos sanctos xp̄um vi
dere credebat. et qdquid in illos contulerat
coniulisse se in dominū letabat. Virus ar
tor et vix in femina credibilis fortitudo ob
lita sexus et fragilitatis corpe inter tot mi
lia monachorū cum pueris suis habitare cu
piebat. et forsitan cunctis eam suscipientib⁹
imperasset. nisi maius sanctorū locorū tra
xisset desideriū. atq̄ ppter feruentissimos
estus de pelusio mayumam nauigatōe pue
niens tanta velocitate reuersa est ut auem
putares. Nec multo post in sanctā bethle
em mansura veniens p̄petuo angusto p̄ tri
enniū mansit hospitio. donec extruerat cel
lulas ac monasteria et diversorū p̄egritos
rum iuxta vīā conderet: in qua Maria et
Joseph hospitium non inuenierant. E
Hucusq̄ iter eius descriptuz est quod
multis virginibus et filia comite p̄grauit
Nunc virtus eius latius describatur: que
ipins p̄p̄ia est. in qua exponenda deo iudic
ce ac teste profiteor me nihil addere. nihil
in manus extollere more laudantium. s̄ ne
terum ercedant fidem multa retrahere. et
ne apud detractores et gemino semper den
te rodentes fingere puter. et cornicem elo
pi alienis coloribus adornare. que prima
christianorū virtus est tanta se humilitate
deiecit. vt qui eam rideret et pro celebrita
te nominis videre gestiret. ipam esse nō cre
deret sed ancillarum vltimā. Et cum fre
quentibus choris virginum cingereſ et ce
ste et voce et habitu et incessu minima om
nium erat. nunq̄ post viri mortem vsc̄ ad
diem dormitionis sue cum vlo comedit
viro quamvis euꝝ sanctum et in pontificali

sciret culmine positū. **B**alnea nisi periclitās non adiit. mollia etiam in gravissima febre lectuli strata nō habuit. sed sup durissimā bumū stratis ciliciolis quiescebat. si tamē illa quies dicēda est. **Q**ue iugib⁹ pene ora tōibus dies noctesq; iungebat. illud iplens de psalterio. **L**auabo p singulas noctes lectum meū lacrimis meis stratum meū rigabo. **I**n qua vt fontes crederes lacrimarū ita levia peccata plangebat. ut illā gravissimū morū criminū crederes ream. **C**ūq; a nobis crebrius moneret vt parceret oculis vt eos seruaret euangelice lectōni aiebat. **T**urpāda est facies quā cōtra dei pceptū purpurisso et cerusa et stibio depinti. afflūgendū est corpus qđ multis vacavit deliciis longus risus ppeti cōpensandus est fletu. mollia lumbamina et serica p̄ciosissima aspitate cilicij & mutāda. **Q**ue viro & seculo placui nunc christo placere d̄sidero. **S**i inter tales tantasq; virtutes castitatem in illa voluero p̄dicare supfluis videar. in qua etiā cū seculari essz omnīū romie matronārum exemplū fuit que ita se gessit. ut nūc de illa alijs etiam maledicorū qđcū auderet fame cōsingere. **N**ihil animo eius clementius. nihil erga humiles blandius fuit. nō appetebat potētes. nec tamē suplos & glosioli q̄rentes fastidio despiciebat. **F** Si paupem viderat sustentabat. si dīnitē ad bñfaciendū colocabat. **L**iberalitas sola excedebat modū et vsluras tribuens. eversuram quoq; sepe faciebat ne nulli stipitem rogantū denegaret. **F**ateor errore meum. cur in largiēdo esset. p̄fusior arguebam. illud p̄ferens de apostolo. nō vt alijs restiveretur sit vobis autē tribulatio. sed ex equa litate in hoc tge. vt abundantia v̄ta sit ad illorū inopiam. **E**t hoc de euangelio salua toris. qui habet duas tunicas det alterā nō habenti. **E**t puidendum esse ne qđ libenter faceret semp facere nō posset. multa q; huiusmodi que illa mira verecundia & sermone parcissimo dissoluebat. testem iuuocans dominū se. p illius noīe cuncta facere et hoc habere voti vt mendicans ipa moret. et vnum nūnum filie nō dimiteret. & in funere suo alieno syndone inuolueret.

ad extremū inferebat. **E**go si petiero multos inueniam q̄ mihi tribuant mendicās si a me nō acceperit. qui ei possū etiā de alio tribuere et mortuus fuerit a quo aia ei⁹ requiretur. **E**go cautior in re familiarī esse cupiebam. sed illa ardenter fide toto salutē animo iungebat. et paupem dominū pauper spiritu sequebat: reddens ei quod accepat. p ipso pauper effecta. **D**eniq; consuta est quod optabat. et in grādi ere alio filiam dereliquit. quod hucusq; debēs non suis viribus. sed christi se fidit misericordia redditurā. **G**olent plereq; matronātū bucinatoribus suis dona cōferte. et in paucos largitate. p̄fusa manū a ceteris retrahere: quo illa omnino carebat vicio. **I**ta em̄ singulis suam pecunīā diuidebat ut singulis necessariū erat. nō ad luxurīā: sed ad necessitatē. **N**emo pauperū vacuus reversus est. **Q**uod obtinebat nō dīvītarū magnitudine sed prudentia dispensandi illud semper replicans. **H**eati misericordes: quoniā sp̄i misericordiā consequuntur. **E**t si cut aqua extinguit ignē. ita et elemosina extinguit peccata. **E**t facite vobis amicos de iniquo māmona qui v̄ds recipiant in eterna tabernacula. et date elemosinaz: et ecce omnia munda sunt vobis. et verba **D**anielis regē nabuchodonosor p̄monentis ut elemosinis redimeret peccata sua. **N**olebat in hijs lapidib⁹ pecunīā effundere qui cuj; terra et seculo trāstentri sunt. sed in viuis lapidib⁹ qui voluunt sup terram. de quib⁹ in Apocalipsi iohānis. **C**ivitas regis magni extruitur quos in saphyrū et smaragdū et ceteras gemmas esse vertendos scriptura cōmemorat. **G** **C**lerum tec p̄mūnia possunt esse cū paucis. et scit dyabolus non in summo culmine virtutū polita. vnde loquitur ad dominū post amissam Job substatīā. post eversam domū. post liberos intersectos. corū p̄ corio et omnia que habuerit homo dabit. p anima sua. sed extēde manū tuam et tange ossa et carnes eins nisi in faciem bñdixerit tibi. **S**cimus plerosq; dedisse elemosinam. sed de pprio co: pote nibil dedisse. porrexisse egentib⁹ manū sed carnis voluptate superatos dealbasse eq;

Folium

que foris erant. et intus plenos fuisse de os
libus mortuorum. At non paula talis: que tan
te continentie fuit. ut aperte mensuram excederet
et debilitatem corporis nimis ieiunis ac labo
re contabheret. quod exceptis festis diebus vix
oleum in cibo caperet. ut ex hoc uno estimaret
quod de vino et aliquamie et piscibus et lacte ac
melle et onis et reliquo quod gustu suavia sunt
inducatur. in quibus sumendis quodam se abstine
nentissimos putat. et si his ventre non ingur
gitauerint tota pudicicia suspicantur. Sem
per virtutes sequuntur inuidia. scilicet summos
fulgura motes. Nec mirum si huius de locis lo
quar. cum etiam dominus non phariseorum zelo sit cru
cifixus. et omnes sancti emulos habuerint
in paradiso quod serpens fuerit. et inuidia mors
introiuit in orbem terrarum. Suscitauerat ei
dominus adam quod ea collaphisaret ne se extolle
ret. et quod si stimulo carnis septius ad
monebat. ne magnitudine virtutum altius sa
pet. aliarumque vicius seminarum se in excelso
crederet constituta. Ego alebam liuori esse ce
dendum et dandum insania locum quod fecisset ia
cob in fratre suo Elan. et David in persona
cissimo imitatorum Saul. quod alter mesopota
miam fuderit. alter se a lophilis tradiderit.
malos hostibus quod inuidis subiacere. At illa
iuste ridebat hoc dices. Si dyabolus ser
uos dei et ancillas non rabiis pugnaret et ad
oia loca fugientes procederet. si non sanctorum
locorum amore retineretur. et bethleem meam in
altera repire possem per terram. Cur enim
non patientia liuorum superem. cur non honestate
frangam superbiam. et prout est maxilla altera
non offeram. dicente apostolo Paulino. Vincite in
bono malum. Nonne apostoli gloriantur quoniam per dominum
sunt passi humilia. Nonne ipse salvator hu
miliavit se formam servi accipiens. et factus
obediens patri usque ad mortem. mortem autem
crucis ut nos sua passione salvaret. Job nisi
certasset et vicisset in pleno non accepisset co
ronam iusticie. nec audiisset a domino. putas ne
me tibi aliter locutus quod ut appareres iustus.
Beati dicuntur in euangelio quod persecutorem pa
tiuntur propter iusticiam. Secura sit conscientia quod
non propter peccata patimur. et afflictio in se
culo materia proxior est. **H**oc quoniam per
cacionem fuisse inimicus et usque ad alterum ur

gia proslisset illud psalterij decatabat. Cum
sisteret peccator aduersus me obmutui et
silvia bonis. et rursus. Ego enim quasi sur
dus non audiebam. et quasi mutus non ape
riens os suum. et factus sum quasi homo
non audiens. nec habens in ore suo incre
patones. In temptationibus vero dominus
vester ut sciat si diligitis dominum deum ve
strum ex toto corde vestro et ex tota anima
vita. In tribulationibus et angustiis ysaie
replicabat eloquia. Qui ablactati es sis a
lacte. qui abstracti ab ubere tribulacionem
super tribulaciones expectate. spem super spem
ad hunc pusillum propter maliciam laborum propter
linguam malignam. Et scripture testimonium in
consolacionem suam disserebat ablactatorum
esse. et eorum qui ad virile etate pervenissent
tribulacionem super tribulacionem sustinere: ut
spem super spem mererentur accipere scientes quod
niam tribulatio patientia operatur. patientia
proba rationem. probatio spem. spes autem non
defundit. et quod si quis est noster homo
corrumperetur. ille qui intus est innouet. et
impudentiam momentaneam et leue tribulacionis
non eterne glorie pondus operatur in nobis non
aspicientibus quod videtur sed quod non videtur
Quae enim videtur tempora sunt. que autem
non videtur eterna. Nec longum fore tempus
est ut si humane impatiens tardum esse vide
atur quoniam dei statim sequatur auxilium dicendum.
Tempore oportuno exaudiri te. et in die salu
tis auxiliatus sum tui. Nec dolosa labia et
linguas iniquorum esse metuendas. tamquam
dono auctiori letemur. et ipsum audire debem
amus monente. per patientiam vestram posside
bitis animas vestras. et non sunt dignae pas
siones bulus vestris ad futuram gloriam que re
uelabitur in nobis. et alibi. Patienter agamus
in omnibus que accidunt nobis. Patiens ei
vit multus prudentia. Qui enim pusilla
nimis est vellementer insipiens est. Item in
laboribus et cerebra infirmitate dicebat.
Quando infirmor tunc fortior sum. Et ha
bemus thesaurum istum in valis sicilibus
donec mortale hoc induat immortalitatem.
et corruptum huius vestiat incorruptos. Et ite
rum. Sicut abundant passiones Christi in nobis

XLVIII.

sta p̄ xp̄m abūdat ḡsolatō. Ac deinde ut so
ci passionū estis. ita et ḡsolatōis erit i me
tore cātabat. Quare tristis es aīa mea et
q̄re p̄turbas me. Spera in deo qm̄ adhuccō
sitebor illi. salutare vultus mei et de⁹ meus
In piculis loq̄baſ. Qui vult venire post
me abneget semetip̄m et tollat crucē suam
q̄tidie et seqtur me. Et iterū. Qui voluerit
aīam suā saluā facere p̄det eam. et q̄ pdide
rit aīam sua. ppter me saluā eā faciet. Qn̄
dissendia rei familiaris et euersio toti⁹ pa
trimentiū nūciasabat aīebat. Quid em⁹ pdest
hom̄ si totū mundū lucifecerit et anīe sue
damnū babuerit. aut quam dabit hō ḡmu
tadē p̄ anima sua. Nudus eximi⁹ de vte
ro mēis mee nud⁹ et redeā. Sic placuit do
mino ita factū est. sit nomē dñi bñdictum.
Et illud. Nolite diligere mundū neq; ea q̄
in mūdo sunt. qm̄ omne qđ in mūdo ē tēsi
derū carnis est et p̄cupiscentia oculor̄: et
supbia vite hui⁹. que nō est ex patre sed de
mūdo est et mūdus trāsibit et p̄cupiscentia
eius. Scio enim scriptas infirmitates gra
uissimas liberoz et maxime toxoci sui quē
plimū diligebat. Cūq; illud v̄tute p̄pless
turbata sum et nō sum locuta. in hec verba
prupit. Qui amat filiū aut filiā sup me nō
est me dignus. Et orās ad dñm loquebat.
poside filios mortificatorum q̄ p̄ te q̄tidie
mortificat corpa sua. Novis surronē quē
dam qđ genus boīm vel pñciosum est q̄si
beniuolū nūciasse qđ. pñmio feruore v̄tu
cum quibusdam videreſ insana et cerebrū
illius dicteret ḡsonendū. Cui illa respondit
Theatrū faci sumus mūdo et angel⁹ et ho
bus. Nos stulti ppter xp̄um. sed stultū dei
sapiētius est boīb. Unde et salvator loq̄
ad p̄rem. Tu scis insipientiā meā quem in
euāgeliō et p̄pinq; quasi mētis impotē lig
are cupiebat et aduersarij sugillabat dicens
tes. Demonū h̄z et samaritan⁹ ē. et i beelze
bub p̄cipe demonioz encie demonia. Sz
nos audiam⁹ aplm cohortantē. Necē ḡlia
nēa testimoniu⁹ ḡscie nēe. qm̄ i scititate et sin
ceritate et ḡea dei querlati sum⁹ in b̄ mun
do. et dñm dicentē ad ap̄los. Jo mundus
ros odit. q̄r nō esis de mūdo. Si em⁹ es
sis de mūdo amaret v̄tig; mundus qđ suū

erat. Et ad ip̄m dñm verba vertebat dīces
Tu nosti cordis abscondita. et hec oīa vene
runt sup nos. et nō sumus oblititui. nec ini
que egimus in testamentū tuū nec auersuz
est retrosum cor nostrū. et ppter te morti
ficamur tota die. et reputati sum⁹ ut ones
occisionis. sed dñs auxiliator meus non ti
mebo qđ faciat mihi hō. Legi em⁹. Filib⁹
nora dñm et p̄fortaberis. et extra deūz nul
lum metueris. H̄js et alib⁹ testimonij q̄
si armatura xp̄i. et aduersus qđem omnia
vicia. sed p̄cipue instruebat se v̄tra iruīdiā
seuente: et patiendo iniurias furorē rabi
di pectoris mitigabat. Deniq; v̄sc̄ ad diē
mortis et huīus patiētia et alioz zel⁹ omni
bus patuit qui suū rodit auctore. et duz e
mulū ledere nitit in semetip̄m p̄prio furo
re bachatur. **I** Dicā et de ordine mo
nasterij quō sanctorum p̄tinentiā in suum
conuerteret lucruz. Seminabat carnalia vt
meteret spiritualia. dabat terrena ut cele
stia tolleret. p̄elia p̄cedebat ut p̄ h̄js eter
na mutuaret. Post viroz monasterij qđ
viris tradiderat gubernandū plures v̄gi
nes q̄s e dīversis p̄uīcijis cōgregarat tā no
biles q̄b medi⁹ et infimi generis in tres tur
mas monachoz dūmisit. ita dumtaxat ut s̄
ope et cibo separe in psalmis et orōib⁹ in
gerentur. Post alleluia cantātū quo signo
vocabant ad collectam. nulli residere licitu
erat. sed prima vel inter primas veniens ce
teras operiebatur. pudore et exēplo ad la
borē eas. p̄uocans nō terrore. Jane hora
tercia sexta nona respera noctis media per
ordinē psalterij canebant. nec licebat cuiq;
sororū ignorare psalmos. necnō de scrip
turis sanctis aliquid quotidie discere. Die
tamē dñico ad ecclesiam p̄cedebant. ex cui
ius habitabant latere. et vñiq; qđ agmen
matrem p̄priā sequebat. Atq; inde pariter
reuerentes istabat op̄i distributo. et v̄l sibi
vel ceteris indumenta faciebat. Siq; erat no
bilis nō p̄mittebat nec de domo sua habe
re comitē. ne veterū actū memor et lascivi
entis infantia errorem fabricaret antiquit
et crebra confabulatōne renouaret. Unus
omnium habitus: linchamine ad tergeno
das solū manus v̄tebantur. A viris tāta

Folium

lepatio. ut spadonib⁹ qz eas sciūgeret nec
vlla z daret occasione lingue maledice que
sanctos carpe solita est in solaciū delinque
di. **S**i quia v⁹ vel tardior erat vel nō inue
niebat ad psalmos ⁊ in ope pigror. varijs
eā modis aggrediebat. **H**ab̄ erat iracūda blā
dicijs. si patiēs in correptōe illud apli imi
tans. **Q**uid vultis. in virga venia ad vos:
an in spiritu lenitatis ⁊ māsiuetudinis exce
pto victu atqz vestitu nullaz habere qd rei
patiebat: dicente paulo. **H**abētes victū et
vestitū hjs p̄tentis simus. ne consuetudine
plus habēdi p̄beret locū avaricie que nul
lis expleſ opibus. et qnto pl⁹ habuerit pl⁹
req̄it. et neqz copia neqz inopia minuitur
Jurgates inter se f̄mone blādissimo fede
rabat: lasciuientē adolescentularū carnem
crebris ac duplicitis frāgebat ieiunijs. ma
lens eas stomachū dolere q̄ mentem. **G**i
vidisset aliquā comptōrem p̄tractōe frōtis
et vultus tristitia arguebat errāte dicens.
Mundiciā corporis atqz vestitus aīe eē im
mundiciā. et turpe v̄bum atqz lasciuū nun
q̄ v̄gineo ore p̄ferendū. quibus signis li
bidinosus anim⁹ ostendit. et p̄exteriorē bo
minē interioris hoīs vicia demonstrantur.
Quā linguosam ⁊ garrulā ⁊ peacē risu ri
xisqz p̄spexerat delectari. et sepi⁹ p̄monitā
nolle queri. inter ultimas ⁊ extra quentū
foroz⁹ ad fores triclinij orare faciebat. ⁊ se
patim cibū cape vt quā obiturgatio nō cor
reverat pudor emēdaret. **F**actū q̄s sacrile
giū detestabat. et qd inter seculi hoīes v̄lle
ue putat vel nihil: b̄ in monasterijs grauis
simū dicebat esse delictuz. **R** **Q**uid
memorē clementiā ⁊ sedulitatē in egrotan
tes q̄s miris obsequijs ⁊ misterijs p̄foue
bat. **C**ūqz alijs laguentib⁹ large p̄berz oia
⁊ esum qz exhiberet carnū. si quādo ipa e
grotasset sibi nō indulgebat. ⁊ in eo inequa
lis videbat: q̄ in alijs clementiā. in se duri
ciā p̄mutabat. **N**ulla iuuenī puellarū fa
no et vegeto corpe tante se dederat p̄tinen
tie qnto ipa fracto ⁊ senili debilitatoqz cor
pusculo. **F**ateor in hac re p̄tinacior fuit vt
sibi nō p̄ceret. ut nulli crederet admonenti
referā qd exptus sum. **V**ense iulio fernē
tissimis estib⁹ incidit in ardore febris. et

post desperatōem cū dei misericordia respi
rasset. et medici suaderet ob resectōem cor
poris vino op⁹ esse temui ⁊ paruo ne aquā
bibens in ydropen p̄teret. **E**t ego clam be
atū papam epiphaniū rogarem vt eā mo
nerz; īmo p̄ellerz vīnū bibere. vt erat pau
dens et solertis ingenij statim sensit insidi
as. et subridens metū esse qd ille diceret in
timauit. quid plura. **C**ū btūs pontifex post
multa hortamenta exisset foras p̄zentri mihi
qd egisset. respondit. **T**antū p̄fecit ut seni
boni pene suaserit ne vinuz bibam. **H**ec
refero nō q̄ incōsiderāter et v̄ltra vires sū
pta onera p̄bez monēte scriptura. **S**upra
te onus ne leuaueris. sed q̄ mētis ei⁹ fer
uorē et desideriū fidelis anime ex hac quo
qz p̄bare v̄elim p̄leuerantia dicētis. **S**itis
uis in te anima mea q̄ multipliciter tibi et
caro mea. **D**ifficile est modū tenere i oīb⁹.
Et v̄e iuxta philosophorū sententiā. meso
tes aretes p̄verbolai kakilim qd nos breui
sententiola exprimere possimus ne qd nī
mis. **Q**ue i p̄temptu cib⁹ tantā habebat
p̄tinacā. in luctu mitis erat. et suorū morti
bus frangebat maxime liberorū. **H**a in vi
ti ⁊ filioz dormitōe sp̄ periclitata ē. ⁊ cum
os stomachū signaret et matris dolorez
crucis niteret imp̄ssione linire supabat af
fectu. et credulā mentē pentis viscera cō
sternabant. animoqz vincēs fragilitate cor
poris vincebat. **Q**d semellāguoz artipies
longo tpe possidebat. vt et nobis inq̄studi
nem ⁊ sibi discriben afferret. **I**n q̄ illa les
tabat p̄ momēta p̄memorās. miser ego bō
q̄s me liberabit de corpe mortis huius.
Dicat prudēs lector. p̄ laudib⁹ me vītūpe
ratōem scribere. **T**estor ibm cui ⁊ illa fui
uit et ego seruire cupio me in v̄trāqz p̄tem
nibilis fngere. sed q̄li xp̄ianū de christiana q
sunt v̄a p̄ferre. i. hystoriā scribere nō pani
gericū: et illius vicia aliorū esse virtutes.
Vicia loquor f̄m animū meū et omnī stra
trum ac foroz⁹ desideriū qui illā diligim⁹
⁊ absente q̄rimus. ceterū illa impletuit cur
sum suū. fidemqz seruauit. et nūc fruīt co
rona iusticie. ita et vīdimus in ciuitate do
mini virtutū in ciuitate dei nostri. **A**
O beata terū p̄mitatio. fleuit vt sp̄ ricerz

XLIX.

Desperit lacus contritos ut fonte dñi reperi
 tet. vestita est cilicio vt nūc albis vestib⁹ v/
 teret et diceret. Scidisti saccū meū et in/
 duisti me leticia. Cinerē sicut panē mādū/
 canit et potōem suam cū fletu miscebat di/
 cens. Fuerūt mihi lacrime mee panes die/
 ac nocte. vt in eternū pane angeloz vesce/
 ret et canerz. Gustate et videte qm̄ suauis
 est dñs. et eructauit cor meū verbū bonum
 dico ego ope mea regi. Et yslae imo dñi p/
 yslam in se cerneret vba zpleri. Ecce qui
 seruit mihi manducabūt. vos aut̄ esurie/
 tis. ecce serui mei bibunt. vos aut̄ sitietis.
 ecce q̄ seruit mihi letabunt. vos aut̄ zfun/
 demini. ecce qui seruit mihi exultabūt in
 gaudio. vos aut̄ clamabitis ob dolorē cor/
 dis. et ppter zritōem spiritus rulabitis.
 Dixerā lacus eam sp fugisse cōtritos ut fo/
 tez dñi repiret. ut posset leta cātare. Sicut
 desiderat cervus ad fontes aquarū. ita de/
 siderat aia mea ad te deus. qn̄ veniā et appa/
 redo ante faciē dei. Tāngā ergo breuiter
 qđ hereticorū scenolos deuinauerit lacus
 zbos instar habuerit ethnīcorū. Quidā ei
 veterator callidus atq̄ ut sibi videbat do/
 ctus ac sciolus me nesciēte cepit ei ppone/
 re questiones et dicere. Quid peccauit ini/
 fans ut a demone corripiaſ. In qua etate
 resurrecti sumus in ipa qua morimur. er/
 go nutricib⁹ opus erit. Si in altera nequa
 ē erit resurrectio mortuorū. sed trāforma/
 tio in alios. diuersitas quoq̄ sex⁹ maris ac
 femie erit an nō erit. Si erit seqntur z nu/
 ptie et cōcubitus z generatio. Si non erit
 sublata diuersitate sexus eadē corpora nō re/
 surgunt. aggrauat enim terrena habitatio/
 sensum multa cogitans. sed tenua z spiri/
 tualia dicēte aplo. Seminat corpus aiale
 et resurget corpus spūale. Ex quib⁹ omni/
 bus. pbate cupiebat rōnales creaturas ob/
 quedā vicia et antiqua peccata in corpora eē
 dilaplas. et p diversitate ac meritis pecca/
 torū tali vel tali zditōe generari. vt v̄l cor/
 porū sanitate gauderet ac pentū dīvītīs ac
 nobilitate. vel i morbidas carnes z domos
 inopū venientes penas pristinoꝝ lueret de/
 lictoz. et p̄sentī seculo atq̄ corpib⁹ q̄si car/
 cere clauderent. Quod cū audiss⁹ z ad me

retrulisset indicās hoīem. mīhiq̄ incubuiss⁹
 necessitas nequissime vippere ac mortifere
 bestie resistendi. De qbus psalmista zmet
 morat dices. Ne tradas bestijs aias zfitē
 tes tibi. et increpa dñe bestias calami. qui
 scribentes iniq̄atē loquunt̄ ztra dñm mē
 dacū. et eleuant in excelsum os suū. queni
 hoīem et orōnibus eius quam decipe nite
 batur breui interrogatōe cōclusi. vtrū cre
 deret futurā resurrectōem mortuorū an nō
 Qui cū credere se respōdisset: intuli. Eadē
 resurgent corpora. an altera. cūq̄ dixiss⁹ ea/
 dem: sciscitatus sum. In eodem sexu an in
 altero. Ad interrogata reticēti. et instar co/
 lubri huic atq̄ illuc trāsserēti caput ne feri
 retur. q̄r inq̄ taces ego mīhi. p te rñdebo.
 z sequentia inferā. Si nō resurget muli/
 er ut mulier. neq̄ masculus ut mascul⁹ nō
 erit resurrectio mortuoz. q̄r sexus membra
 habet. mēbra vero totū corpus efficiūt. Si
 aut̄ sexus z mēbra nō fuerint vbi erit ēsue/
 rectio mortuorū q̄ sine sexu nō zstat z mē/
 bris. Porro si corporū nō erit resurrectio.
 nequaq̄ erit resurrectio mortuorū. Sed z
 illud qđ nuptijs obiūcis. si eadē mēbra fue/
 rent sequi nuptias. a salvatore dissoluitur.
 Erratis nesciētes scripturas neq̄ virtutes
 dei. In resurrectōe enim mortuoz neq̄ nu/
 bent neq̄ nubent. sed etū siles angel⁹. vbi
 dicit. nō nubent neq̄ nubent sexū dīver/
 sitas demonstrat. Nemo em̄ de ligno et de
 lapide dicit nō nubent neq̄ nubent q̄ natu/
 ram nubendi nō habent. sed de his que pñe
 nubere et xp̄i ḡta ac virtute nō nubunt. Q̄
 si opposueris qđ erimus siles angelis cū
 inter angelos nō sit masculus. nec femina
 breuiter ausculta. nō substantiā nobis ange/
 lorū. sed quersatōem et beatitudinē repro/
 mittit. qđ et Iohānes baptista anteq̄ de
 collaret angelus appellatus est. et om̄is san/
 cti ac virgines dei etiā in isto seculo vitam
 in se exprimūt angelorū. Qn̄ em̄ dicit. eri/
 tis siles angelis. similitudo pmittit nō na/
 tura mutatur. simulez responde. Quō illō
 interpretaris. q̄ Thomas dñi resurgentis
 palpauerit manus. et riderit latus lancea
 vulneratū. et Petrus in litoꝝ dñm stātez
 consperit. et fauū mellis ac pte assi pīscis
 b

Folium

medentem. Qui stabat habebat pfecto
pedes qui mostrauit latus vulneratum utique
et ventre et pectus habuit sine quibus non sunt
latera ventri et pectori coheretia. Qui lo-
catus est lingua et palato ac dentibus loque-
batur. Hic enim plectrum cordis. ita et lin-
gua illud est dentibus et vocale reddit sonum.
Cui palpati sunt manus; psecanter et bra-
chia habuit. Cu igit omnia membra habuisse
dicat. necesse est ut totum corpus habuerit quod
pertinet ex membris. non utique semineum sed vi-
tale. i.eiusdem sexus in quo mortuum est. Q-
ui obtenderis. quod nos per resurrectioem co-
medemus. et quod clavis ingressus est ia-
nus contra naturam pinguius et solidior corpori audies. Noli propter cibum resurrectio-
nis fidem in caluniam trahere. Nam et archi-
synagogi filie suscitare iussit ihu cibum da-
ri. et lasarus quadriduanus mortuus cum ipso
scribitur inisse coniunctum ne resurrectio eorum fa-
tasima putaret. Hinc autem quod clavis ingressus
est ianuus. et idcirco spirituale et celare cor-
pus niteris approbare. ergo etiam patere
tur. quod contra naturam grauius corporum super-
mare ambulavit. et spiritale corpus habuit.
et aplius Petrus quod et ipse super aquas pcedu-
lo incessit quando spiritale corpus habuisse cre-
dendus est. cum potentia magis et virtus ostē-
dat dei quam aliquid sit contra naturam. Et ut
scias in signorum magnitudine non nature mu-
tatores sed dei omnipotentiā demonstrare quod
ambulabat fide cepit infidelitate mergi. ni-
si eum manus domini sublenasset dicens. Qua-
re dubitasti modice fidei. Miror autem
te obturare fronte loquente domino. infer digi-
tum tuum hoc. et tage manus meas. et porri-
ge manum tuam et mette in latus meus: et noli
esse incredulus sed fidelis. et alibi. Vide manus meas et pedes meos quod ego ipse suz
Palpate et videte quia spus carnem et os
non habet sicut me videtis habere. Et cum
tu dixisset ostendit ei manus et pedes. Os
sa audis et carnem et pedes et manus et glo-
bos mibi stoyco et atque aerea quedam delira-
menta pungis. Horro si quis. cur infas
a demone corripiat qui peccata non habuit.
aut in qua etate resurrecturi sumus cum di-
uersi moriamur. ingrate suscipies. Judicia

tua abyssus multa. et profunda altitudo di-
uinitati sapientie et scientie dei. qd inscrutabi-
lia testimonia eius: et investigabiles vie eius.
Quis enim pgnouit sensum domini aut quis osili-
arius eius fuit. Etiam autem diversitas non mu-
tat corporum varietatem. Cu enim corpora nostra
quotidie fluant et aut crescant aut decrescant
quod tot etimus hoies quot quotidie pmutantur
aut aliis sunt cum decem annorum essent. aliis
cum triginta. aliis cum quinquaginta. aliis cum iam
toto capite sum. Igitur iuxta ecclesiarum
traditiones et apostolum Paulum illud est credendum
quod in virtute perfectum et in misericordiam plenitudinis
christi resurrecti sumus in qua etate et ad conditum
iudei autumnam et dominum salvatores
legimus resurrexissemus. et multa alia quod de vetero
testamento in suffocatione hereticorum protulimus.
Ex quo die ita cepit hominem detestari. et oes
qui eiusdem dogmatibus erant ut eos voce pub-
lica hostes domini. clamaret. Nec dixi non
ut breviter heresim pputarem cui mulier vo-
luminibus respondendum est. sed ut fidem tante
femine ostenderem. quod maluit inimicicias hominum
subire pretius quam dei offendam amici-
cij nostrarum provocare. Dicamus ergo ut ceperaz
nihil ingenio eius docilius fuit. tarda erat ad
loquendum et velox ad audiendum. memor illius
precepti. Audiri israel et tace. scripturas
sanctas tenebat memoriter. et cum amarit hi-
storiā. et illud veritatis dicere fundamen-
tū magis sequitur intelligentiam spiritualis. et
in culmine edificatōem aīe ptegebat. deni
quod apud me ut vetus et nouum testamentū
cum filia mea differenter plegerem. Quod propter re-
cundiam negans. propter assiduitatem et cres-
bras eius postulatoes pstiti ut docerem quod dicitur.
non a memetipso. i.e. psumptōis pes-
simi pceptore. sed ab illustris ecclesie viris.
Sicubi hesitabam et nescire me ingenue co-
mitebar nequam cogebat ut e multis vari-
isque sententijs que mihi viderentur probabilio
ra indicare. O loquar et aliud quod
foritan emulis videat incredulū. Hebreos
am linguam quam ego ab adolescētia multe
to labore et sudore ex parte didici. et infatiga-
bili meditatiōne non desero ne ipse ab ea dele-
rat discere voluit. et psecuta est ita ut psal-

mos hebrayce cantaret. et sermonē absq; villa latinelingue p̄petrate resonaret. **Q**uod qdēm vsc̄bodie in sancta filia ei⁹ eustochio cernimus que ita s̄q adhesit ma tri et eius obediret impio. ut nunq; absq; ea cubaret. nunq; pcederet. nunq; cibū capet. ne vnum qde⁹ nummū haberet p̄t̄s sue. sed et paternā et maternā substantiolā a matre distribuit paupib⁹. et pietatē i pa tente hereditatē maximā et dīnitias crede ret. **N**on debo silentio p̄terire qnto ex ultauerit gaudio q paulā neptē suam leta extoxoton genitā. imo voto et future vgl̄ nitatis re promissione p̄ceptā audierat. in cuius et crepitaculis balbutiē lingua alle luia cantare. auicq; et amice noile dimidias tis v̄bis frangere. **I**n b solo patrie deside riū habuit. ut filiū nūrū et neptem renūcia re seculo xp̄oc⁹ servire p̄gnosceret qd̄ zim petrauit ex pte. **N**ā neptis xp̄i flāmeo sua tur. nūrus eterne se tradēs pudicicie. socr⁹ opa fide et elemosinis sequit. romēc⁹ conatur exprimere qd̄ ihrl̄imis illa cōpleuit. **Q**uid agis anima. cur ad mortē eius venire formidas. **J**am dudū plixior liber cudi tur dū timemus ad vltimā puenīe quā si tacentib⁹ nobis. et in laudibus illius oculatis differri possit occubitus. **H**ucus v̄p̄teris nauigauimus ventis et crisan tia mar⁹ equora labēs carina sulcauit. nūc scopolis incurrit oratio. et tumescētib⁹ flu ctū montib⁹ p̄ns v̄triusq; monasterij intentat naufragiū. ita ut cogamur dicere. p̄ceptor salua nos perimus. et illud. **E**xurge ut qd̄ dormis dñe. quis em̄ possit siccis oculis paulā narrare moriente. **I**n graui simā inualitudinē imo qd̄ optabat inuenit vt nos desereret et dño pleniū iungeres. **I**n quo languore eustochij filie pbata s̄q i matre pietas. et magis ab omnib⁹ p̄proba ta est. **I**pa assidere lectulo. flabellū tenere. sustentate caput. pulullū supponere. frica te pedes. manus stomachūq; p̄fouere. mol lia strata p̄ponere. aquā calidaz tempare. mappulā aponere. omnū ancillaz p̄uerē officia. et quidqd̄ alia fecisset de sua merces de putaret subtractū. **Q**uib⁹ illa p̄cib⁹. qb⁹ illa lamentis et gemitu interiacente matrē

et specum dñi mīni discurrat. ne privaret tāto d̄tuberio. ne illa absente viueret. ut eo tem feretro poteret. **S**ed o mortaliū fragilitas et caduca natura. et nisi xp̄i fides nos extollat ad celū et eternitas anime p̄mittat cum bestijs et iumentis vna p̄ditio est corporum. idem occubitus iusto et iniusto bono et malo: mundo et immundo. sacrificanti et nō sacrificanti. sicut bonis ita et q̄ peccat sicut qui iurat. sic etis q̄ iuramenti metuit similiter et hoīes et iumenta in fauilla et ci nerē dissoluunt. **Q**uid diu differo et dolorē meū in alijs immorando facio lōgiorē. sentiebat prudentissima seminarū adesse mortē. et fringētē alia pte corporis atq; mēbroū solū ante temporē in sancto et sacro p̄ctore palpitare. et nihilominus q̄li ad suos p̄geret alienosq; despiceret. illos v̄siculos suspirabat. **D**ñe d̄lexi decorē domus tue. et locū habitatōis glorie tue. et q̄b⁹ dilecta tabernacula tua dñe virtutū p̄cupiscit et deficit anima mea in atria dñi. **I**te. elegi abie ctus esse in domo dei mei magis q̄b⁹ habita re in tabernaculis peccator̄. **C**ūc⁹ a me interrogaret. cur nollet vñdere in clamanti. an toleret aliquid. greco sermo ne respōdit. nihil habere molestie. s̄z omnia q̄eta et trāquilla respicere. **P**ost tec obmutuit. et clausis oculis quasi humana despiceret vsc̄b⁹ ad expiratōem anime eosdem repetebat v̄siculos. vix et autem apposita quod dicebat audire possem⁹. digitūq; ad os tenebris crucis signū pingebat in labijs. **D**efecrat spiritus et anhelabat in mortē. ani māc⁹ erumpē gestiens ipm stridore q̄ mor talius vita finitur in laudes dñi queretebat. **A**derant ihrl̄imorū et aliarum vrbū episcopi et sacerdotes inferioris gradus ac leuitarū innumerabilis multitudo omne monasterium virginū et monachorū chori res pluerūt. **S**tatiq; audiuit sponsum vōcantē. surge v̄ni p̄xima mea speciosa mea columba mea. quoniā ecce hyems transiit. pluviā abiit. sibi leta respondit. **F**lores vt si sunt in terra. tempus sectōnis aduenit. et credo videre bona dñi in terra viuentū. **E**rhinc nō v̄lulatus. nō planctus vt inter seculi homines fieri solet. s̄z psalmoꝝ liguis

Folium

diversis ex animo screpabant. Translata
eis episcoporum manibus: et certicē feretro
subijcentibus cū alijs pontifices lampades ce-
reosq; pferrent. alijs choros psallentib; duce-
cerent in media ecclesia in spelunca saluato-
ris est posita. Tota ad funus eius palestis/
narū vrbī turba conuenit. quā monacho
rū latitantiū in heremo cellula sua tenuit
quam virginū cubicularū secreta tenuerit.
Hac religiū putabat que non tali femine
vltimū reddidisset officiū. Tidue et paupe-
res in exemplū dorcadis vestes ab ea prebi-
tas ostendebat. Omnis in opū multitudo
matrē & nutriculā se p̄didisse clamabat. qd
eis mirū sit nihil palor mutaret in facie. Sz
ita dignitas quedā et grauitas ora p̄pleue-
rat ut eam putares nō mortuā sed dormiē-
tem. Greco latino syroq; sermone psalmi
in ordine psonabant. non solū triduo et do-
nec subter ecclesiā et iuxta specū dñi conde-
retur: sed p̄ omnez bebdomadā. Cūct; qui
venerant hū funus et p̄priās credentib; la-
crimas. venerabilis virgo filia eius eusto-
chiū quasi ablactata super matre sua velle
sepeliri. Testis ē ibūs ne vñ quidē nōmū
ab ea. filie derelictū magnū es alienū. qd
his difficiilius est fratrū et sororū immēla-
z multitudinē quos et sustentare arduum: et
abiōcere impū est. Quid hac virtute mi-
rabilius. seminam nobilissime familie ma-
gnis quondā opibus tanta fide omnia di-
largitam. ut ad egestatē pene vltimā pueni-
ret. Jacent alijs pecunias in corbonam dei-
era congesta funeralibus aureis dona pen-
tentia. nemo plus dedit paupib; : qd que
sibi nihil reliquit. Nunc illa dimitijs fruct
tis bonis que nec oculus vidit nec annis
audiret nec ī cor hominis ascendetū. nos
nostram vicem dolemus. et inuidere poti
glorie eius videbimus si voluerimus diu-
tius flere regnante. Secura esto eustochi
um magna hereditate dirata es. pars tua
domini. et quo magis gaudeas mater tua
longo martirio coronata es. Non solū es/
fusio sanguinis in confessione reputat: sed
denote quoq; mentis immaculata servitus
quotidianū martirii est. Illa corona de ro-
lis et p̄solis texitur ista de lilijs. Unde ī cā

tico scribit canticōrū. Fratruelis meus cā/
dids et rubicundus. et in pace et in bello ea
dem premia vincentibus tribuēs. Mater
iniquā tua audiuit cum abrahā. Ex iō ter-
ra tua et de cognatōe tua. et veni in terrā
quam ostendā tibi. et p̄ Hieremīā domi-
nū p̄cipiente. Fugite de medio babilonis:
et salvate anias vras Usq; ad finē mortis
sue nō est reuersa in chaldeā. nec ollas egypti.
et virulentias carniū desiderabat. sed
choris comitata virgineis ciuis est saluato-
ris effecta. et de paruula bethleē celestia res-
gna p̄scendēs dicit ad voram noemi. popu-
lus tuus popul⁹ meus: dens tuus de⁹ me⁹
Dunctib; librū ad tuas lucubraciūn-
culas eodem quē tu sustines dolore dicta-
ui. Nam quotienscunq; stilū figere volui.
et opus exarare p̄missum. totiens obrigue-
runt digiti: cecidit manus: sensus elāgit.
Unde et inculta oratio rotum scribētis abs
eilla elegantia et verborū lepore testatur.
Vale paula et cultoris tui vltimā senectu-
tem oratōibus inua. Fides et opa tua chri-
sto te sociant. p̄seniq; quod postulas facilis
us im̄petrabis. Eregi monumentū ere p̄/
enne quod nulla possit destruere vetustas.
Incidi eulogū sepulchro tuo quod huic
volumine subdidi. ut quoq; sermo nē p̄/
uenerit te laudatam: te bethleem cōditam
lector agnoscat.

Citulus sepulchri eins.

Scipio quā genuit. pauli fidere pentes.
Graccoz soboles agamēnonis iclita ples.
Hoc iacet in tumulo paula dixere priores
Eustochij genitrix romani prima senatus.
Pauperē xp̄i et bethleemita rura secuta
est.

In foribus spelunce.

Respicis angustū precisa rupe sepulchrū.
Hospitiū pauli est celestia regna tenentis
Frates agnatos: romā patriāq; reliquēs
Divitias lobolē. bethleemiti p̄ditur antro
Hic p̄sepe tuū xp̄e atcq; hic mīstica magi-
strū portantes. hominies deo dedere.
Dormiuit sancta et beata Paula septi-
mo kalendas februario tercia sabbati post
solis occubitu. et sepulta est quinto kalen-
das earūdem honorio augusto et aristimo

consulibus. Tixit in sancto pposito roime
anos quinq̄. bethleē annos viginti. Omne
vite tēpus impleuit annis qnquadriginta.
mensib⁹ nouem. diebus viginti et uno

*C*onit vita sancte Paule.

Incipit prologus in cōuersatōem et vīta sancte Delagie.

DErba sacerdotis tanti et celata latiniſ Custochein christi trāstuli
subsilio. sed vos lectores mecum pensate la
borē. et memores nūi fundite vba dei. qua/
liter Delagia de prostibulo ad celestia mi/
graret.

Incipit vīta san cte Delagie

Quod factū est signū īmo miracu
lum in dieb⁹ nostris placuit mibi
peccatori Jacobo dyaconou scriberē vo
bis spiritualibus fratribus: vt audiētes et
iuamē maximū cōsequentes anime vē
misericordē dñm glorificetis. qui nullū ho
minem vult villo modo pdere. sed oēs pec
catores saluos facere. Nunc ergo silentiūz
date mibi. et intuemini cū omni affectu et
sensu vigilatissimo dec que a me explanāt.
totius etenim iuuaminis et cōpunctionis
plena est expositio. Sacratissimus eps an
thiochie ciuitatis quoauit ad se oēs ppe
se consistētes epos. p certa quadam causa.
Unde cōuenerunt episcopi numero octo.
inter quos fuit et sanctissimus vir dei No
nus episcopus meus. vir misificus et effi
cacissimus monach⁹ de monasterio. qd di
citur tabennensiotarū. Propter incōpabi
lem enim eius vitam et decoratissimā quer
satōnem raptus est de monasterio et epus
ordinatus. Cōgregatos ergo in pdicta ci
uitate iussit nos epus sp̄ius ciuitatis mane
re in basilica beatissimi martiris Juliani.
Ingressiq̄ successimus vbi et ceteri qui
uenerunt epi de cellulis suis ante ianuā ipi
us basilice resederunt in sellulis suis. Qui
bus sedentib⁹ aliqui epi dñm meū nonnuz

rogabant ut aliquid ab ipso docerentur. Sta
timq̄ ex ore suo sanctus epus cepit loqui
ad edificatōnem et salutē omnī qui audie
bant. Cūctis vero nobis admirantib⁹ san
ctam doctrinā eius. Ecce subito trāsijt per
nos prima mimach⁹ antiochiae. ipsaq̄ est
prima thōrentriā panthomimati sedēs
sup asellum. et pcessit cum summa fātasia
adornata ita ut nihil videretur sup ea nisi
si aurū et margarite et lapides p̄ciosi. Hu
ditas vero pedum eius ex auro et margari
tis erat copta. cuz qua maxima erat pom
pa puerū et puellarū in vestibus p̄ciosis
amicā. et torques aurea sup collum eius.
Quidam p̄cedebant. alijs vero seq̄bant eaz
Pulcritudinis autē decoris ei? non erat la
tietas omnibus secularibus hōib⁹. Que
tamē trāsiens p nos totū impleuit aerem
ex odore misco vel ceterorū suauissimorū
odoramentorū fragrantia. Quā vt vide/
rēt episcopi ita nudo capite et omni mēbro
rum compage sic inuerecūde trāsire cū tā/
tis obsequijs vt nec velamen suppositū nec
sup scapulas: tacentes ingemuerūt. et qua
si a peccato grauissimo auerterūt facies su/
as. Beatissimus autē Nonnus intētissime
eam et diu respiciebat. ita vt postea q̄ trā/
sisset intueret et respiceret eā. Et postea a/
uerit faciem suā dicens ad cīcū sedentes
episcopos. Vos nō delectati estis tāta pul
chritudine eius. Illis vero nihil responden
tibus posuit facie super genua sua. et ma/
naalē sanctū quod tenebat sanctis manib⁹
suis. et sic omnē sinū suū replete lacrimis
et suspirans grauiter dixit iterū ad epos.
Non delectati estis tanta pulchritudie ei?
Illis vero nihil respondentibus. vere ait
Ego valde delectatus sum et placuit mibi
pulchritudo eius. quoniā istam habet deus
pponere et statuere in conspectu tremende
et admirabilis sedis sue iudicaturus nos tā
episcopatū nostru. Et iterū dixit ad episco
pos. Quid putatis dilectissimi. quantas
horas fecit i cubiculo suo tecum mulier lauās
et componēs se cū omni solicitudine animi
et intentōe ad spectaculū ornans se ut cor/
porali pulcritudini et ornatiū nihil deesset.
quatinus omnib⁹ place. atne turpis videat